

ДЪЛГОСРОЧНА ПРОГРАМА ЗА НАСЪРЧАВАНЕ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ЕНЕРГИЯ ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ И БИОГОРИВА НА ОБЩИНА ВЪРБИЦА 2012-2022

В условията на децентрализация и разширяване правомощията на местното самоуправление, общините придобиват все по-значителни функции в управлението на енергията. Рационалното използване на енергийните ресурси, производство и доставка на енергия са основна грижа на общинските власти.

Община Върбица притежава потенциал за използване на възобновяема енергия, която може да осигури част от общата, необходима енергия чрез развитие, разработване и използване на възобновяемите ресурси и насърчаване прилагането на мерките за енергийна ефективност.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

***Първа цел:** Установяване и оползотворяване на наличния потенциал от възобновяеми енергийни източници и биогорива на територията на общината и намаляване на емисиите на въглероден двуокис в атмосферата.*

***Втора цел:** Насърчаване на производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници, чрез повишаване на информираността и компетентността на администрацията. Изграждане, поддържане и актуализиране на публичната информационна система на територията на Община Върбица, организиране на информационни кампании сред населението за използване на ВИ, насочени както към идентифициране на възможностите за изграждане на такива инсталации, така и към източниците на финансиране.*

Трета цел: Стимулиране и управление на търсенето, производството и потреблението на енергия от ВИ, чрез развитие на публично частното партньорство на потенциални инвеститори с Община Върбица

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПОТЕНЦИАЛИТЕ НА ВЕИ В ОБЩИНА ВЪРБИЦА

Съществуват определени трудности при оценяване на потенциала на общината по отношение на ВИ. Няма конкретни за общината данни, позволяващи да се определят възможностите за изграждане на инсталации, произвеждащи енергия от възобновяеми и алтернативни източници. Известно изключение представлява информацията по отношение на горския фонд и наличието на един язовир на територията на общината. В тази връзка при изготвянето на програмата сме се базирали на данните, които са в националната информационна система относно този потенциал. На територията на общината не съществуват подпочвени води с температура, позволяваща директното им използване за топлинна енергия.

СЛЪНЦЕ

Наличието на покриви позволява да се изградят микроцентрали (между 3 и 30 кВт) за производството на електроенергия от слънчева енергия. В момента това са и единствените фотоволтаични проекти, които имат икономически смисъл. Трябва да се има пред вид, че първоначалната инвестиция на подобни проекти не е много голяма (около 4000 лв на кВт при пълн

инженеринг), приходите са гарантирани за следващите минимум 20 години. Преди да се пристъпи обаче към изграждането на подобни микроцентрали на покриви е необходимо:

1. Да се приведе покривната конструкция, а по възможност и цялата сграда в нормално експлоатационно състояние.
2. Да се консултират възможностите за присъединяване с местно електроразпределително дружество, за да се осигури действеност на подобни проекти.

Друга възможност за генериране на енергия от слънцето е изграждането на соларни батерии за производство на топла вода за нуждите на детски градини, училища, читалища и други общински обекти.

Възможността за изграждане на фотоволтаични паркове се обуславя от подходящата слънчева радиация и наличието на достатъчно пустеещи земи. Добра перспектива за изграждането на слънчеви централи е за изграждане на обекти, всеки от които е с мощност до 100 кВт .

ВЯТЪР

На територията на Общината няма изградени съоръжения за производство на енергия от вятър.

Потенциалът на Община Върбица за производство на енергия от ВЕИ не е достатъчно проучен. Необходими са действия в посока на изучаване на практическия потенциал на ВИ и изготвяне на енергиен баланс на Общината с отчитане на този потенциал, с оглед по-добро планиране на производство и потребление/консумация на енергия и по-добро гарантиране на енергийните доставки.

ГЕОТЕРМИЯ

Както бе посочено по-горе, на територията на общината няма термални води, даващи възможност за директна утилизация за топлинна енергия. Единствената възможност е използването на термопомпи, но като се имат предвид демографският срив и тежкото икономическо състояние на общината, едва ли подобни инвестиции ще могат да бъдат реализирани.

ВОДА

Към момента на р. Тича е изграден язовир Тича. Водите се използват за производство на електроенергия от изградената ВЕЦ. Близкото отстояние до електропреносната мрежа е много благоприятен факт от гледна точка на минимизиране на инвестиционните разходи.

БИОМАСА

Перспективен източник на ВИ, имащ потенциал за генериране на енергия на територията на общината е биомасата.

Източниците на биомаса на територията на община Върбица варират от стъблата на житните култури, тревите, крайпътната паразитна растителност, дървесните отпадъци, битовите отпадъци, горски отпадъци /санитарна сеч/, остатъците от селскостопански фуражни посеви до животински отпадъци, отпадъци наслоени в речните корита. Горският фонд в района на лесничейството възлиза на 18 649,2

ха, а общия запас от дървесина е 3 285 302 м² дървесна маса, което е дава възможност за оползотворяване на биомасата от горите за енергийно производство.

Биомасата може да се използва:

1. директно - за изгаряне и производство преди всичко на топлинна енергия,
2. индиректно - чрез производството на биогаз (метан), който в последствие да генерира топлинна, електрическа или комбинирана енергия.

В първия случай е необходимо да се има пред вид, че потенциалът за добив на топлинна енергия нараства няколкократно, ако биомасата се пелетизира и изгаря във високоефективни котли.

Особеното при използването на биогаза за комбинирано производство на топлинна и електроенергия е, че е необходимо да се намери полезно използване на произведената топлинна енергия, защото само в този случай инсталацията може да се отнесе към високопроизводителните и да се получи преференциална цена на електроенергията.

ПРИОРИТЕТИ

Изхождайки от даденостите на територията на общината уверено може да се направи изводът, че основният приоритет трябва да бъде **производството на енергия от биомаса**. За целта обаче е необходимо:

1. Да бъдат предприети организационни и технически мероприятия, които от една страна да регламентират използването на биомасата, най-вече от отпадната дървесина и санитарната сеч, без да се допуска неконтролирана и вандалска сеч.

2. Да се подходи много внимателно към оразмеряването на инсталациите, за да не се допуска преразход на ресурси без полза за общината.
3. Да се осигури съответствието на изграждащите се инсталации по отношение на съществуваща разпределителна мрежа и възможностите за присъединяване към нея.

Финансиране по схеми за подпомагане, публично-частно партньорство и други начини за осигуряване на средства по изпълнение на програмите.

Изхождайки от факта, че общината не разполага с необходимите финансови средства е необходимо общинското ръководство постоянно:

1. Да следи съществуващите и новопоявяващите се финансови схеми за стимулиране на производството на енергия от ВИ.
2. Да изгражда и поддържа институционален капацитет, способен да изпълнява необходимите действия за кандидатстване по тези програми.
3. Да създава административни облекчения на потенциални инвеститори в областта на ВИ регистрирани на територията на общината, което освен, че ще подобри инвестиционния климат, ще допринесе и допълнителни приходи в общинския бюджет от местни данъци и такси.

Кадровият потенциал на община Върбица не е достатъчно подготвен за разработването на програми и попълването на необходимите документи за кандидатстване за финансиране на проекти, свързани с ВИ. Това налага в бюджета на общината да се предвидят средства за организиране на необходимото обучение, което ще допринесе и за по-доброто усвояване на макар и оскъдния потенциал на ВИ за генериране на енергия.

Създаването на възможности за използване на ВИ за добив на енергия има и важен социален аспект, който се изразява в подобряване състоянието на заетостта на населението като следствие от създаването на нови работни места в сектора.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

1. Институционално укрепване на общинската администрация за идентифициране на възможни проекти, разработването им и определянето на подходящите схеми за финансиране (европейски програми, кредитиращи институции, публично-частно партньорство, собствени средства),
2. Установяване на реалния потенциал на базата на възможното потребление на енергия, произведена от ВИ (налични количества от биомаса и възможности за подмяна на горивната база на общинските обекти, соларни батерии за производство на топла вода, микрофотоволтаични инсталации за производство на електроенергия),.
3. Разработване на програма за почистване на речните корита и околните пространства от паразитна растителност, като източник на биомаса
4. Разработване на един пилотен проект за микроФТЕЦ от около 3 - 5 кВт инсталирана мощност на покрив и неговото реализиране – разбиване по фази със срокове
5. Разработване на пилотен проект за високоефективно изгаряне на биомаса, директно или след пелетизация.
6. В зависимост от резултата разработване на проект за изграждане на пелетизираща инсталация и неговата реализация.
7. В случай на успешни резултати по т. 6 поетапно преминаване на всички общински обекти на захранване с топлинна енергия от пелетизирана биомаса.

8. Актуализация на дългосрочната програма в зависимост от резултатите от дейностите по т. 2 по-горе.
9. Мултиплициране на положителните резултати и достигане на 16% задоволяване на потребностите от енергия на общината от ВИ до 2022 година.

1. ПЛАН НА ДЕЙНОСТИТЕ В ОБХВАТА НА ПЛАНОВИЯ ПЕРИОД 2012-2022

Стратегическа цел 1: *Установяване и оползотворяване на наличния потенциал от възобновяеми енергийни източници и биогорива на територията на общината и намаляване на емисиите на въглероден двуокис в атмосферата*

Мярка 1.1. : Анализ и оценка на реалните възможности за оползотворяване на потенциала на ВЕИ на територията на община Върбица

Категория на мярката: Техническа

ПРОЕКТ	Исходни условия за проекта	Приложение на ВЕИ	Роля и функции на общината	Организации партньори	Времева рамка	Размер на необходимата инвестиция, лева *	Очаквани резултати
1	2	3	4	5	6	7	8
 Проучване, анализ и оценка на възможностите за изграждане на фотоволтаична електроцентрала в района на община Върбица	Идейна фаза	Слънчева енергия за производство на ел.енергия за	Възложител и участник	лицензирани фирми	2013-2015 г.		<ul style="list-style-type: none"> • Предпроектно проучване, технико икономическа обосновка и идеен проект на централа.

ДЪЛГОСРОЧНА ПРОГРАМА ЗА НАСЪРЧАВАНЕ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ЕНЕРГИЯ ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ И БИОГОРИВА НА ОБЩИНА ВЪРБИЦА 2012-2022

търговски цели

- Оценка на вариантни решения за изпълнение на проекта.

- Идентифицирани общински сгради с доказана ефективност на използване на биомаса за производство на топлина.

- Разработени идейни проекти на технологичните решения за отделните групи сгради.

- Техникоикономическа и екологична оценка на проектите по групи сгради.

⚡ **Анализ и оценка на реалните възможности за използване на биомаса за производство на топлина в общинските сгради с локално топлоснабдяване.**

Идейна фаза
Пилотен проект

Биомаса за смяна на горивната база в общински сгради

Възложител и участник

Консултант
Лицензирана фирма за ЕЕ

2015 г.

Мярка 1.2. : Повишаване на енергийната независимост на общината чрез използване на ВЕИ с доказана приложимост в конкретни сектори и обекти.

Категория на мярката: Техническа

ПРОЕКТ	Изходни условия за проекта	Приложение на ВЕИ	Роля и функции на общината	Организации партньори	Времева рамка	Размер на необходимата инвестиция, лева *	Очаквани резултати
--------	----------------------------	-------------------	----------------------------	-----------------------	---------------	---	--------------------

1	2	3	4	5	6	7	8
<p>✚ Проектиране и изграждане на инсталации за подгряване на вода за битови нужди в общинските сгради с локално топлоснабдяване: училищата, административни сгради , ЦДГ, читалища и здравни заведения.</p>	Идеен проект за избрани обекти	Замяна на традиционни горива със слънчева енергия за гореща вода	Възложител	Компании за слънчеви технологии и продукти	2015-2022	Около 3000 на батерия	<ul style="list-style-type: none"> Изградени инсталации в сгради, Замяна на конвенционална енергия със слънчева Намалени емисии CO₂
<p>✚ Проектиране и изграждане на инсталации за локално производство на електричество от слънчева енергия в общински сгради.</p>	-	Слънчева енергия за производство на ел.енергия за собствени нужди и търговски цели	Възложител	Компании за слънчеви технологии и продукти	2014-2022	Около 4000 на инсталиран кВт (до 4 инсталации с обща мощност 100 kWp)	<ul style="list-style-type: none"> Изградени инсталации в 4 сгради, Замяна на енергия със слънчева енергия Намалени емисии
<p>✚ Изграждане на проект за пелетизираща инсталация</p>	Идеен проект	Замяна на традиционни суровини със биомаса	Възложител – доставчик на инсталации	Партньорство с частни фирми	2014-2022	Около 400 000 в зависимост от капацитета	<ul style="list-style-type: none"> Задоволяване потребностите на територията на общината, оползотворяване на биомаса
<p>✚ Проектиране и изграждане на инсталации за високоефективно изгаряне на биомаса</p>	Идеен проект	Замяна на традиционни горива с енергия от биомаса	Възложител	Компании за проектиране и изграждане на системи за изгаряне на биомаса	2014-2016	Около 15 000 на инсталация усреднено в зависимост от квадратурата	<ul style="list-style-type: none"> Изградени инсталации за изгаряне на биомаса Спестени емисии CO₂

Мярка 1.3. Разработване на общински програми за насърчаване използването на ВЕИ

Категория на мярката: Административна

ПРОЕКТ	Исходни условия за проекта	Приложение на ВЕИ	Роля и функции на общината	Организации партньори	Времева рамка	Размер на необходимата инвестиция, лева *	Очаквани резултати
1	2	3	4	5	6	7	8
 Разработване на краткосрочна програма за насърчаване използването на ВЕИ за периода 2012 – 2015 г.	Планирана дейност	По оценени приоритети	Управленска и контролна	консултанти.	2012-2015	3 000	<ul style="list-style-type: none"> План за изпълнение на конкретни проекти с показатели за оценка на изпълнението.
 Разработване на краткосрочна програма за оползотворяване на ВЕИ за периода 2015 – 2020 г.	Планирана дейност	По оценени приоритети	Управленска и контролна	Научни колективи, консултанти.	2015-2020	3 000	<ul style="list-style-type: none"> План за изпълнение на конкретни проекти с показатели за оценка на изпълнението.

Мярка 1.4. Финансиране на проекти по ВЕИ. Усвояване на средства от структурните фондове на ЕС за проектите по ВЕИ.

Категория на мярката: Финансова

ПРОЕКТ	Исходни условия за проекта	Приложение на ВЕИ	Роля и функции на общината	Организации партньори	Времева рамка	Размер на необходимата инвестиция, лева *	Очаквани резултати
--------	----------------------------	-------------------	----------------------------	-----------------------	---------------	---	--------------------

ДЪЛГОСРОЧНА ПРОГРАМА ЗА НАСЪРЧАВАНЕ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ЕНЕРГИЯ ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ И БИОГОРИВА НА ОБЩИНА ВЪРБИЦА 2012-2022

1	2	3	4	5	6	7	8
<p>✚ Проучване на възможностите за финансиране на проектите по ВЕИ.</p> <p>Подготовка на проектна документация и кандидатстване за финансиране по оперативни и други програми.</p>	Планирана дейност	Всички ВЕИ	Изпълнител и координатор	МФ, МРРБ, МИЕ, МОСВ, финансови институции, фондове	Постоянна. в съответствие с конкретната програма	5 000	<ul style="list-style-type: none"> Актуален анализ на възможностите за финансиране на проекти по ВЕИ. Пакети документи за кандидатстване по ОП Участие в конкурси по ОП за финансиране на проекти
<p>✚ Разработване и периодично актуализиране на план за съфинансиране на дейности по проектите за ВЕИ.</p>		Всички ВЕИ	Изпълнител и координатор		Постоянна до 2022		<ul style="list-style-type: none"> Актуален план за необходимите средства за съфинансиране на проекти по ВЕИ.

Стратегическа цел 2: *Насърчаване на производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници, чрез повишаване на информираността и компетентността на администрацията. Изграждане, поддържане и актуализиране на публичната информационна система на територията на Община Никола Козлево, организиране на информационни кампании сред населението за използване на ВИ, насочени както към идентифициране на възможностите за изграждане на такива инсталации, така и към източниците на финансиране.*

Мярка 2.1. Повишаване на административния капацитет в инвестиционната среда на общината.

Категория на мярката: Административна

ПРОЕКТ	Исходни условия за проекта	Приложение на ВЕИ	Роля и функции на общината	Организации партньори	Времева рамка	Размер на необходимата инвестиция, лева *	Очаквани резултати
1	2	3	4	5	6	7	8
 Повишаване на административния капацитет по ВЕИ на общинските служители като елемент от енергийния мениджмънт в общината.	-	Всички ВЕИ	Възложител, участник и координатор	Консултанти, МРРБ, МИЕ, МОСВ.	2012-2015 г.	10 000 Безплатно между институционално обучение	<ul style="list-style-type: none"> Създадено специализирано звено в общината Обучени специалисти от звената на общината за планиране, организиране и оценка на проекти по ВЕИ.

Мярка 2.2. Разработване на инструменти за местна политика за насърчаване използването на ВЕИ в общината.

Категория на мярката: Законодателна

ПРОЕКТ	Исходни условия за проекта	Приложение на ВЕИ	Роля и функции на общината	Организации партньори	Времева рамка	Размер на необходимата инвестиция,	Очаквани резултати
--------	----------------------------	-------------------	----------------------------	-----------------------	---------------	------------------------------------	--------------------

1	2	3	4	5	6	7	8
 Разработване на общински наредби за стимулиране използването на ВЕИ.	Законодателна идея	Всички ВЕИ	Участник и координатор	МРРБ, МИЕ, НПО	2012-2022	Собствен капацитет след обучение	<ul style="list-style-type: none"> • Вътрешни общински наредби, регламентиращи допълнителни поощрения за производство и потребление на екологична енергия.
 Разработване на мерки и процедури за преодоляване на социални бариери при използване на ВЕИ в жилищния сектор на територията на общината.		Всички ВЕИ	Участник и координатор	Консултанти	2012-2022 г.	Собствен капацитет след обучение	<ul style="list-style-type: none"> • Актуална оценка на бариерите. • Предложение на обосновани мерки за преодоляването им.

Мярка 2.3. Организиране, функциониране, поддържане и актуализиране на публична информационна система на територията на общината

Категория на мярката: Административна

ПРОЕКТ	Изходни условия за проекта	Приложение на ВЕИ	Роля и функции на общината	Организации партньори	Времева рамка	Размер на необходимата инвестиция, лева *	Очаквани резултати
--------	----------------------------	-------------------	----------------------------	-----------------------	---------------	---	--------------------

1	2	3	4	5	6	7	8
 Създаване на публична информационна система за ВЕИ на територията на общината.	Предпроектно проучване.	Всички ВЕИ	Възложител, потребител, администратор на системата	Консултанти НПО	2012-2014 г.	10 000	<ul style="list-style-type: none"> Информационна система, базирана на съвременни IT технологии . Подобрено външно сътрудничество – завеждане на въпросите на граждани, които се интересуват от ВЕИ и ползват услугите на информационната система. Обработена и подадена информация към МИЕ.

Мярка 2.4. Инициране и организиране на информационни кампании сред населението на общината за използване на ВЕИ и повишаване на жизнения стандарт чрез енергийна ефективност.

Категория на мярката: Административна

ПРОЕКТ	Исходни условия за проекта	Приложение на ВЕИ	Роля и функции на общината	Организации партньори	Времева рамка	Размер на необходимата инвестиция, лева *	Очаквани резултати
1	2	3	4	5	6	7	8

<p>✚ Маркетингови и просветни кампании за промяна на отношението на гражданите на общината към промяната в климата.</p>	-	<p>Всички ВЕИ , съчетано с кампанията за повишаване на ЕЕ</p>	<p>Организатор, съорганизатор и участник</p>	<p>Държавни институции, жители на общината, НПО.</p>	<p>Веднъж във всяка година през целия период 2012-2022 г.</p>	<p>Собствен капацитет след обучение</p>	<p>• Повишени знания на потребителите на енергия за рационално използване на енергията и значението на ВЕИ.</p>
--	---	---	--	--	---	---	---

Стратегическа цел 3: *Стимулиране и управление на търсенето, производството и потреблението на енергия от ВИ, чрез развитие на публично частното партньорство на потенциални инвеститори с Община Върбица*

Мярка 3.1. Увеличаване търговските възможности на общината чрез нови производства на енергия от ВЕИ и развитие на публично-частното партньорство в областта на енергийните услуги.

Категория на мярката: Финансова

ПРОЕКТ	Исходни условия за проекта	Приложение на ВЕИ	Роля и функции на общината	Организации партньори	Времева рамка	Размер на необходимата инвестиция, лева *	Очаквани резултати
1	2	3	4	5	6	7	8
<p>✚ Публично-частно партньорство за изграждане на системи за оползотворяване на ВЕИ в общински обекти.</p>	-	<p>Всички ВЕИ</p>	<p>Доставчик и потребител на енергия</p>	<p>Търговци на горива и енергия, обществени доставчици, компании за енергоефективни услуги</p>	<p>2012-2022 г.</p>	<p>Собствен капацитет след обучение</p>	<p>• Сключени доброволни споразумения и договори.</p>

Мярка Въвеждане на енергиен мениджмънт в общината и ефективно функционираща система за енергиен мониторинг.

Категория на мярката: Административно-техническа

+	Въвеждане на енергиен мениджмънт в общината.	Идея	Всички ВЕИ	Възложител и координатор	и Външен консултант	2014 г.		<ul style="list-style-type: none"> Въведена процедура и правила за управление на разходите за енергия в общинските обекти
+	Изграждане и въвеждане на система за мониторинг и контрол на енергопотреблението в общинските обекти.	Идея	Всички ВЕИ	Възложител и координатор	и външен консултант	2012–2014г.	320 000	<ul style="list-style-type: none"> Въведена компютърна система за наблюдение, отчитане и контрол на потреблението на енергия в общинските обекти

ФИНАНСИРАНЕ И АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВИТЕ МЕХАНИЗМИ

Финансирането на проектите от общинската инвестиционна програма за поощряване използването на ВЕИ за периода 2012-2022 г. може да бъде осигурено по различни начини. За правилното прилагане на финансовите механизми и за да може общината най-ефективно да се възползва от тях е необходимо: задълбочено проучване на условията за финансиране, правилно ориентиране на целите на конкретен проект към целите на определена програма или фонд, точна оценка на възможностите за съфинансиране и партньорство, достижими, изпълними и измерими екологични и икономически ползи от проекта, ресурсно обезпечаване и ефективен контрол над дейностите и разходване на средствата. Най-общо финансирането може да бъде пряко субсидирано или грантово финансиране на проектите за ВЕИ.

1. Оперативни програми и фондове

Цялостно или частично финансиране на инвестиционните програми може да бъде осигурено чрез национални или чужди фондове и международни програми. Националните фондове и програми, които предлагат възможности за кредитно или безвъзмездно финансиране на проекти за енергийна ефективност и ВЕИ са:

- ОП ”Регионално развитие”, ОП “Конкурентоспособност на българските предприятия”, “Национален план за развитие на земеделието и селските райони”; ОП „Околна среда”
- Предприятие за управление на дейностите за опазване на околната среда – за финансиране на проектите „Съвместно изпълнение”;
- Социално инвестиционен фонд;
- Национален доверителен фонд.

Изброените по-популярни европейски програми за грантово и субсидирано финансиране за електроцентрали и инсталации с ВЕИ се осъществяват през МИЕ, МРРБ, Министерство на земеделието и продоволствието (МЗП) и за периода на действие на оперативните програми 2007 – 2013 г. средствата се отпускат както следва:

През МИЕ:

- ✓ размер на субсидията за частни фирми: 40 ÷ 90 %;
- ✓ размер на субсидията за НПО: не се отпуска финансиране;
- ✓ размер на субсидията за общини: не се отпуска финансиране.

През МРРБ:

- ✓ размер на субсидията за частни фирми: не се отпуска финансиране;
- ✓ размер на субсидията за НПО: 50 ÷ 70 %;
- ✓ размер на субсидията за общини: 100 % (грант).

През МЗГ:

- ✓ размер на субсидията за частни фирми: 70 %;
- ✓ размер на субсидията за НПО: 50 ÷ 70 %;
- ✓ размер на субсидията за общини: 100 % (грант).

От Европейската банка за възстановяване и развитие чрез български банки:

- ✓ размер на субсидията за частни фирми: 20 %;

2. Бюджетни средства

Средствата са съобразно възможностите на бюджета за съответната година. При обекти общинска собственост средствата, предоставяни от републиканския бюджет, могат да бъдат заявени чрез бюджетите на общините. Отпуснатите от държавния бюджет средства трябва да бъдат изразходвани в рамките на една календарна година.

3. Собствени средства

Стопанските субекти могат да реализират проекти по ВЕИ и чрез собствени средства.

4. Съвременни икономически механизми

- Финансиране от трета страна – най-често използван от предприятия за енергоефективни услуги чрез договори с гарантиран резултат;
- Концесионна разновидност на финансирането от трета страна – по схемата “строителство” (построй) – “експлоатация” (използвай) – “прехвърляне на собствеността” (предай). Тази форма може

да бъде използвана чрез публично – частни сдружения за реализация на проекти за енергийна ефективност и ВЕИ с голяма обществена значимост и ефективност;

- Договор с гарантиран резултат. Приложното поле за използването на този инструмент са взаимоотношенията с фирми за енергоефективни услуги, по които възложители са учреждения и институции на бюджетна или общинска издръжка (болници, училища, детски заведения, санаториуми, пансиони за стари хора, домове за инвалиди, театри, кина, музеи, читалища, библиотеки, хотели, почивни домове, административни сгради и т.н.). Фирмите за енергоефективни услуги с гарантиран резултат (известни като ESCO) осигуряват със собствени средства ESCO-услуги и инвестиции (проучване, внедряване, експлоатация и поддръжка) при гарантирано ниво на енергийните спестявания, възвръщащи инвестицията заедно с известна печалба. Съгласието за извършване на тези услуги се обективира в договор между ESCO-фирмата и съответния клиент. Изпълнението на мерките води до намаляване на енергийните разходи и намаляване на разходите по поддръжката и експлоатацията на сградите. Разходите на инвестицията се изплаща на фирмата от постигнатите икономии, като постигнатата печалба се разпределя между договарящите страни.

- Използване на гъвкавите механизми по Протокола от Киото – “съвместно изпълнение” или “търговия с емисии”.

- Използване на фондове за рисков капитал, като алтернатива на банковите заеми – за проекти с повишен риск, чието успешно реализиране води до големи печалби.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В ЕС и в частност в България са налице редица фактори в подкрепа на ВЕИ. Независимо от тяхната висока значимост те не могат да се конкурират ефективно с традиционните енергийни източници без значителни субсидии. Основните предизвикателства, особено в период на променяща се глобална финансова среда са: неблагоприятна пазарна структура – високите капиталови и производствени разходи в сравнение с тези при традиционните енергийни източници, непредсказуема политика и регулации в тази област, и недостатъчното финансиране за достигане на индикативната цел. За развитието на сектора и за напред ще е необходима финансова и политическа подкрепа.

